

МЕДИЦИНСКО СПИСАНИЕ

ИЗДАВА

ВАРНЕНСКОТО МЕДИЦИНСКО ДРУЖЕСТВО

Излиза на 1, 10 и 20 число сѣки мѣсецъ

ЦѢНАТА ЗА ГОДИНА
Въ България 8 лева
Въ странство 8½ « златни

ПОДПИСКИ СЕ ПРИЕМАТЪ
ВЪ РЕДАКЦИЯТА НА
«Медицинско Списание», Варна

РЕДАКЦИОННИЙ КОМИТЕТЪ:

Д-ръ Юрдановъ
„ Пюскилиевъ

Д-ръ Севвовъ
„ Ивановъ.

СЪДЪРЖАНИЕ: Популярна медицина. — Истерията между войнците. — Изъ медицинската преса.

ПОПУЛЯРНА МЕДИЦИНА

ИЛИ

ДАВАННЕ ПЪРВА ПОМОЩ НА БОЛНИ И РАНЕНИ ВЪ ОТСЪСТВИЕ
НА ЛѢКАРЬ.

ГЛАВА III.

Болѣсти на кожата.

(Продължение отъ брой 5).

Продължителното лѣжение въ лѣглото, истиваннето, нечистогата, лютивитѣ или солени храни, силно-спиртнитѣ питиета, недостаточната храна по лошото си качество или по количеството си, тъмнината и влажността на жилищата, гнѣва и

скърбта еж заедно съ наследствеността най-главнитѣ причини на болѣститѣ на кожата, ако тѣ нѣматъ венерическо начало. —

При истиванieto на кожата ни ние се грижимъ твърдѣ малко, защото не знаемъ важността му и многочислениитѣ злини, които го послѣдватъ. — То е най-обикновената причина на гръдниитѣ болѣсти и на нѣкои тѣжки трески; то ежщо е най-дѣйствителната причина на ставния ревматизмъ, на ревматическитѣ и невралгическитѣ болки. — Когато истиванieto на кожата прекрати обикновения потъ въ краката, ржцѣтѣ, кжсжцѣтѣ, мишницѣтѣ, главата и др. то може да докара въспаление остро или хроническо на стомаха, на чървата, на черния дробъ, на бжбрецитѣ, на мѣхура, на матката и на нервнитѣ центрове. — Еднажъ кожата истинала на голѣмо или малко пространство, тя *може да остане по цѣли години безъ да добие отново нормалната си топлина*. — Това се забѣлжва особено въ сциатика. — Трѣбва прочее да бързаме да стоплимъ истиналата кожа; — а това можемъ да направимъ по слѣдующия начинъ:

Ако истиванieto е скорошно и щомъ като стомаха е празенъ трѣбва да направимъ една топла алкалическа баня, както показахме въ предидущата глава. — Толкова по малко се стоп въ банята, колкото тя е по топла. — При 37 градуса санитграда трѣбва да се стоп само отъ 5 до 15 минути; при 34¹/₂ или 35 градуса може да се стоп отъ единъ до два часа. — Банята трѣбва да бжде по-топла, когато се страхуваме че нѣкое остро въспаление може да послѣдва истиванieto. Слѣдъ излизанieto отъ банята (ванна) едно топло и добрѣ покрито лѣгло е необходимо. Въ отсъствие на голѣма ванна, може да се направи топла баня на краката до колѣнетѣ или на ржцѣтѣ до лактѣтѣ, да се направи силно растриванне по цѣлото тѣло, да се облѣчжтъ топли дрѣхи или по-добрѣ да се лѣгне въ топло лѣгло както подиръ бани. — Топлитѣ настои отъ липовъ цвѣтъ, отъ грашницевъ цвѣтъ, отъ бжзовъ цвѣтъ, отъ чай еж много полезни на хора истинали. —

Ако пстиванието е отдавнашно, напр. ако е отъ нѣколко мѣсеца, то се изпскува много повече време за да се исцѣрятъ повредитѣ които то е причинило. Въ такъвъ случай пакъ трѣбва да се правятъ бани цѣли или частни, топли и алкалически или сухи топли бани, тжй сжщо топли сухи растривання и топли дрѣхи; но тжй като почти винаги въ такъва случаи има тѣжки осложнения и отъ друга страна болния се нуждае отъ насърдчаванне, то трѣбва да се допита у единъ лѣкаръ въ когото има довѣрне, който да нареди лѣченнето. —

Измръзванията, които почти винаги се случаватъ у дѣцата и въ младитѣ, сж едно отъ слѣдствията на пстиванието на кожата: тѣ често биватъ много болѣзненни и ако обзематъ ржцѣтѣ на едно младо момиче могатъ да ги обезобразятъ за до животъ. Измръзванието може да се предвари ако още отъ сѣбнь наченатъ да се промиватъ изложенитѣ на това зло части съ вино, съ камфорна ракия, съ о-де-колонъ (Eau de Cologne) размѣсена съ 15 или 20 части вода; да се промиватъ тѣзи части сутрень и вечеръ отъ 15 до 20 минути въ възвара отъ кожа на млади мешета 5 грамма на 1 литръ, или въ вода която съдържа растопена стипца въ пропорция сжще 5 гр. на 1 литръ. Тѣзи промивання могатъ да се употрѣбляватъ и когато се е развило измръзванието. — Измръзената частъ може да се обвие съ платно (кърпа) натопено въ Гулардова (оловена) вода. Когато има повърхностни язви, тѣ се налагатъ съ оловена или отъ стиракъ мазь (мехлемъ). —

Въ всичкитѣ класове на обществото се срѣщатъ хора на които кожата е твърдѣ раздразнителна, която изсѣхва или почервенява и се покрива съ луспички (като трици) при най-малкитѣ раздразнения. — Хладкитѣ бани, ако гжрдитѣ сж здрави, или ако тѣ сж нетърпими, то топличкитѣ бани сж много полѣзни въ подобни случаи и тѣ трѣбва да се правятъ еднажъ въ педѣлята и отъ 20 минути до единъ часъ; но тѣ сж полѣзни и за всѣкого, защото не само пречистватъ кожата и помагатъ на правилното изпълнение на дѣйствиата ѳ, но от-

страняватъ всѣкакви видъ кожни изривания (лишес), които често сѣ мѣчно излѣчими и грозни на глѣдъ. —

Ако липсува баня, то тѣлото да се промива отъ главата до краката поне еднажъ въ недѣлята, а всѣка сутренъ да се омиватъ лицето, шията, горната частъ на гърдитѣ и ръцѣтъ съ хладна и твърдѣ чиста вода. —

Нѣкои препоръчватъ да се миятъ нежнитѣ (деликатнитѣ) и обикновено пърхотни кожни съ дисциплована вода отъ ягоди, отъ липовъ цвѣтъ, съ прѣсна възвара отъ орисъ. — Нѣкои жени, особено онѣзи на които кожата псирѣхова и се пука лѣсно, мажатъ си лицето и ръцѣтъ до лактетѣ съ прѣсенъ каймакъ всѣка вечеръ преди лѣганне и послѣ се обърсватъ легко съ една тънка кърпа. Римскитѣ госпожи въ време на империата, за да си съхранѣли хубавия цвѣтъ на кожата и да премахнатъ набръчкванията ѝ, покривали си лицето нощно време съ лапи отъ среда на хлѣбъ варена въ млѣко. — За същата цѣль се разбива единъ желтъкъ въ вода, намазва се лицето и когато това засъхне измива се съ сунгеръ намокренъ въ топлѣчка вода. — Ако кожата е мазна, то тя се мие съ трандафилова възвара въ която се прибавя малко настойка (тинктура) отъ смирна. —

Слѣдующата косметическа вода е едно много добро приготвяние; вечеръ преди лѣганне лицето се промива съ нея; тя е добра и противъ легкитѣ мишен на кожата: Паста (каша) отъ сладки бадени, 7 грамма; вода отъ трандафилъ и отъ портокаловъ цвѣтъ, отъ всѣка по 200 грамма; разбъркватъ се и се прибавя $3\frac{1}{2}$ грамма настойка отъ смирна и ако кожата не е много раздражителна може да се прибави и $3\frac{1}{2}$ грамма бораксъ. —

Брусницата е една епидемическа и прилѣпчива болѣстъ; тя трае отъ седемъ до осемъ дни, обикновено само единъ нѣтъ хваща чловѣка и почти исключително въ дѣтинството или въ юношеството. — Отличителнитѣ ѝ черти сѣ едно легко възпаление на кожата, която се покрива отъ едни малки пятна розови или червени, прилични на охипвания отъ бълхи. —

Тѣзи пятна се появяватъ отъ третий до петий день и обикновено изчезватъ на шестий и тогава кожата става малко луспива (пърхкава). — Няколко дни преди появяването на червепнищата и когато тя вече се появи, има трескаво състояние, хрема (ропотница), главоболъ, гърлоболъ, кашлица, кръвотечение отъ носа и често болки въ корема, колики и поносъ; нѣкога има и конвулзии, особено въ малкиятъ дѣца. —

Брусницата повечето пѣти е легка болѣсть; достаточно е болния да се държи въ умѣрено топла стая и да не се покрива повече отъ колкото обикновено. — Една, два или три дни да пази диета; да ние омекчителни тизни отъ ячменъ, отъ гума, настои (чаево) отъ темянуга, отъ грашница, отъ липовъ цвѣтъ, отъ дивъ макъ, отъ бѣлъ-слѣзъ. — Слѣдъ преминуването на болѣстията, болния трѣбва да не излиза изъ къщи на възъ още единъ мѣсець ако е лѣтно време, а шестъ недѣли въ зимно време, защото най-малкото изстиване тогава може да имъ причини тѣжки, а често и смъртоносни случайности. —

Въ нѣкои епидемии брусницата бива по-тѣжка и тогава помощта на лѣкаря е необходима; тя е също необходима когато брусницата залови единъ въ-растенъ чловѣкъ. — Въ очакване на лѣкаря, ако има важни признаци отъ страна на главата, турятъ се по браката топли лапи отъ ленно брашно, които често се промѣняватъ. — Няколко пѣти презъ деня се намазва челото съ дървено или съ прѣсно кравешко масло. — Ако болния има запоръ, да му се направи една или повече омекчителни клизми. — Ако има гърлоболъ или кашлица тошията и гърдитъ се покриватъ съ топли омекчителни налагания или съ омекчителни лапи и да се дава на всѣкий часъ по половина или една чорбяна лѣжница, спорѣдъ възрастъта отъ слѣдующето питие:

Половина глава макъ, ако тя е голѣма, или една цѣла, глава, ако тя е малка, да се вари 20 минути въ 250 грамма вода, послѣ да се последи по вкуса на болния. — Ако болниятъ и кашлицата по-огихнатъ, то даването на лѣба да се

поразрѣди. Ако гърдитѣ сж силно обзети, то преди дохождането на лѣкари да се залѣпи единъ везикаторъ голѣмъ колкото дланъта на болния върху най-болѣзненото мѣсто, а ако нѣма обикновецъ везикаторъ, то да се положи счукавъ чесанъ. Противъ силнитѣ болки въ корема могатъ да се употребятъ същото питие, банки и налагания. — Въ тѣзи осложнения на брусницата строгата диета е неизбѣжна. —

— Има една изривна треска наречена *розеола*, която тѣй много прилича на брусницата, щото и самитѣ лѣкари могатъ по нѣкога да се излъжатъ въ распознаването. — Тя обикновено е лека болѣсть, преминува въ нѣколко дни, безъ да е придружена отъ хрема, главоболъ, кашлица или поне не до такава степенъ както въ брусницата; тя наченва промѣнчиво съ трѣпки и горѣщина, главоболие, наклонность къмъ сънъ, а по нѣкога блънуване. — Лѣженнето въ лѣгло и омекчителнитѣ питиета сж достаточни за излѣчението на тѣзи болѣсть. — Въ студентитѣ времена болния слѣдъ преминуването на болѣстѣта трѣбва още да стои въ кѣщи около три недѣли.

— Болѣстѣта *пемфиусъ* има отличителни черти че наченва съ сѣрбелъ, слѣдъ който се появяватъ червени пятна и върху които се образуватъ желтикави, прозрачни мѣхурчета на величина различна, отъ колкото едно грахово зърно до колкото едно яйце, които слѣдъ единъ, два дни изсѣхватъ. — Обикновено тѣзи болѣсть е лека и преминува сама по себе си.

— *Уртикария* или копривна треска състои въ един издигания по кожата, прилични на онѣзи които ставатъ подиръ ожилването съ коприва; — тѣ се появяватъ и изгубватъ бързо, бато произвеждатъ единъ силенъ сѣрбелъ. — Тѣзи болѣсть почти никогда не е тежка и не изискува никакво лѣчение, когато нѣма нѣкое осложнение. —

— *Скарлатината* обекновитно е много по опасна отъ колкото брусницата. — Винаги трѣбва лѣкуването ѝ да се довѣри на единъ лѣкарь, богато това е възможно и то безъ никакво бавение, защото тя въ най-тежкитѣ си видове, ако не се глѣда добръ, може да омори болния въ

едниъ или два дни, а повидимому най-легкитѣ ѣ видове могатъ лесно да се обърнатъ въ най-тежки.

Тя ходи повечето по дѣцата и маловъзрастнитѣ отъ колкото по пълновъзрастнитѣ; лекуситѣ сѣ доста изложени когато тя върлува. — Тя е много прилѣпчива и въ продължение на нѣколко педѣли, даже когато болния я прекара и наченва да се поправа може още да я предава. —

Началото ѣ, особено когато тя ще има тежъкъ видъ, се представлява съ едно нерасположение, съ главоболие, вцепненіе на шията и на челюститѣ, болки въ кръста, промѣненіе на гласа, който прехрипява, трѣпки, голѣми горѣщини, една необикновена бързина на пулса, зачервяване и подуване на сливицитѣ и на мжжеца, червенина на устното пебе и на язика.

Въ леката скарлатина изринваието става въ края на първия или въ началото на втория день; а въ тежката скарлатина по нѣкога още отъ първия день болния става червенъ като варенъ ракъ, по нѣкога пъкъ червенината се явява въ третия день и даже въ четвъртия. — Червенината наченва по ръцѣтѣ и предплечията, послѣ малко по малко се распростира по всичкото тѣло, което става ясно червено. — Тѣзи пятна изчезватъ слѣдъ четири или петъ дни, послѣ кожата наченва да се бѣли (луци) въ видъ на голѣми луспи. — Когато кожата не се бѣли лесно, треската пакъ се появява и често придружена отъ тежки заболявания въ гърдитѣ, изхлузвания по задницитѣ и смъртта тогава послѣдва. — Други умираатъ съ явления отъ страна на мозъка, придружени отъ блѣнуване; други пъкъ слѣдъ вътрѣшни нагноявания или слѣдъ разни видови идропизии. Въ очакване на лѣбвара, който както го казахме вече е винаги неизбѣженъ при лѣбуваието на скарлатината, трѣбва болния да се тури въ една широка, суха и добръ провѣтрена стая, при една умѣрена топлина, до колкото това е възможно. — Лѣглото му не трѣбва да бѣде повече покрито отъ колкото обикновено и то трѣбва да се расположи тѣй щото главата да е противоположена на свѣтлината. — Дебели пердета трѣбва да се турятъ за да не влиза

твърдѣ силна свѣтлина. — На болния ще се даде да пие тинзана отъ бораго, отъ ппрѣ, отъ яченикѣ или отъ гумма; трѣбва да пази диета; ще му се дава на всѣки два или три часа по една лъжица кисело мляко, ако може да го приема.

Въ тѣжки случаи, съ бълнуване, силна червенина на кожата азъ предписвамъ хладкѣви (възтонлички) бани отъ единъ до нѣколко часа, като се повтарятъ по на често ако положението на болния го изисква.

Когато е необходима една хладкѣва баня за трескавъ чедовѣкъ, то тя отъ начало трѣбва да бѣде доста топла, тъй щото болния като влѣзе въ нея да не осѣща студѣ, иначе въ него би се появили силни тръпки и болѣстѣта му би се удвоила намѣсто да намалѣе. — Тѣй въ случая за който ни е думата, банята трѣбва да има отъ начало 37 до 38 градуса сантиметра и послѣ да се охлади до 35 или 34 градуса, ако тѣзи послѣдна температура може да се понесе. Ако банята намалява болѣстнитѣ проявленія, тя трѣбва да се продължи до колкото силитѣ на болния го допуснатъ; ще си плакне устата и гърлото (гаргара) съ чай отъ бжзовѣ или отъ черѣ-слѣзъ цвѣтъ, въ който се прибавя на 1000 гр. двѣ чорбени лъжици оцетъ и четири лъжици медъ. — На всѣки три или четири часа може да му се намазва шията съ дървено масло или съ свинска мазъ.

Въ тѣжката скарлатина ако изриниването (елемие) изчезне, то много е полезно да се направи топла синнапова баня отъ 10 до 15 минути; банята трѣбва да бѣде отъ 37 до 38 градуса сантиметра, а въ водата се турга 500 грамма синнапово брашно. — Това е едно силно средство, което само лѣкаря може да предпише и трѣбва да наблюдава изпълнението.

Когато вече кожата начене да се бѣли, не трѣбва да се мисли, че всѣка опасностъ е преминала. — Трѣбва още много време болния да се пази да не истине, защото иначе може да умрѣ отъ идронизия. — Отъ деня когато кожата начене да се бѣли, болния трѣбва да лѣжи въ лѣглото си още 15 дни ако е лѣтно време, а ако е зима да лѣжи три недѣ-

ли; послѣ това той трѣбва още толкова време да не излиза изъ кѣщи.

Въ поправяющитѣ се болни отъ скарлатина цомъ се забѣлѣжи най-малко подувание на оконечноститѣ, на лицето или на корема, трѣбва веднага да се прибѣгне къмъ легкитѣ очистителни и къмъ мочегоннитѣ средства. — Въ такъвъ случай се препорѣчва слѣдующата тизана: корени отъ *levisticum* (единъ видъ кервизъ) и зърна отъ клека (юнперъ); отъ всѣко по 15 грамма, некторални специи 5 грамма, това всичко се турга въ 1 литръ врѣла вода, вари се двѣ минути и послѣ се подсладява. — Такава тизана може да се приготви и отъ корени на спарангелъ, на ягода, отъ листа на бораго, на парнетария, отъ брадата на кукуруза като се подсладятъ съ медъ, или съ сладко-дърво или съ захаръ и се дадатъ на болния да ги пие чисти или пѣкъ имъ се прибавя малко силитра: турга се само единъ грамъ силитра въ единъ литръ тизана, а ако стомаха не може да го понесе, то се турга по-малко. — Топли и кратки бани спомагатъ въ подобенъ случай за възстановлението на дѣйствието на кожата.

Трѣбва нѣколко пѣти въ недѣлята да се обеззаражава (дезинфектира) стаята на болнитѣ отъ скарлатина съ помощта на апарата на Guyton-Morveau, за когото говорихме още въ началото на това съчинение, но да се внимава де не се произвежда много хлоръ изведнажъ, защото раздражнява бѣлитѣ дробове. — Тѣзи бѣдѣния трѣбва да се правятъ поне два пѣти въ недѣлята въ всѣка кѣща, въ врѣме на епидемия за да се отстраня или да се намали влиянието на миазмитѣ върху здравитѣ хора.

(Слѣдва.)

Истерията между войницитѣ.

(Продължение отъ брой 4).

Случай 3-й. Новобранецъ С. постѣпилъ въ болницата по причина на треперанне краката му; това треперанне ся наче-нало изведиъжъ подиръ паданieto му въ време на гимнаста-

ческитѣ упражнения, а преди това време билъ здравъ. Вътрѣшнитѣ органи, тъй сжщо и органитъ на чувствата не представляватъ нищо не нормално. Осѣщанне болки е нормално въ областта на главата, ржцѣтъ и въ снагата до границата на пжпѣтъ; отъ туба надолу въ снагата и краката аналгезията е твърдѣ силна съ исключение на вътрѣшната страна на бедрата, гдѣ то убодване съ игла дава силни болки; въ областта на аналгезията ся забѣлжва ослабване и на електро-кожната чувствителность. Дразненне на гърлото и epiglottis'a не дава никакви рефлексн, тъй сжщо както и дразненне стжпалата отъ долу. Сухожилнитѣ рефлексн въ колѣнитѣ твърдѣ силни; ходи раскраченъ съ обжрнати на вътрѣ стжпала; ходи безъ да си сгъва колѣнитѣ, стжпва съ цѣлото си стжпало отъ веднажъ. Крачи често и дребно отъ страхъ да не изгуби равновѣсие; не може да ся спрѣ отъ веднжжъ, защото като че нѣщо го блъскало напрѣдъ; стоешкомъ не може даже насилственно да си сбере стжпалата; не може да ся наведе и донре до земята, гърбътъ не ся сгъвалъ; сѣда отъ веднажъ, бързо, при туй краката му ся дигатъ отъ земята и ся дигатъ на горѣ; тъй сжщо не може малко по малко да стане, нъ става отъ веднажъ; насивнитѣ движения въ тазобедренната става сж възможни въ всички направления; пълно разгъване на колѣнитѣ е невъзможно по причина на силно напряганне на заднитѣ мускули на бедрото. Нъ пай-много изразенъ признакъ на болѣстѣта било *треперанието на краката*. Това треперанне било пай-силно въ мускулитѣ на бедрото — въ quadriceps femoris. Движението на двата крака не сж едновременно, нъ едно слѣдъ друго; m. quadriceps прави силни правилни ритмически треперания; треперанията били тъй честн, щото не е било възможно да ся прочете числото имъ въ едно извѣстно време и биле толкова силни, щото болия никога не можалъ яко да стоп на мѣстото си, нъ най-силно треперанне идвало когато болия ако е лежалъ или сѣдѣлъ поиска да стане; това треперанне не ся съглжда до толкова въ заднитѣ мускули на бедрата и свирктѣ. Ако болия билъ накарванъ да сѣдни така, щото краката му да ся

допиратъ до земята, тогава треперанията въ мускулитѣ на бедрата доста утихваха; въ това време свиркитѣ ся мърдали нагорѣ надолу и при туй стъпалата ся опирали о земята съ пръститѣ, а петитѣ силно ся удряли о земята тъй щото ся получавалъ шумъ както при къцанне месо; ако въ това време ся притиснѣло колѣното, треперанието все пакъ ся продължавало, макаръ вниманието на болния и да било отвлечано. Въ време на ходене треперанието бивало по слабо, отъ колкото при стоеенето. Треперанието ся прекъсвало, ако болния, въ каквото и да билъ положение, си огънялъ колѣното и си дигналъ кракътъ отъ земята, въ това време треперанието въ другия кракъ ся продължавало. Когато болния заспивалъ, треперанието преставало; ако болния ся вълнувалъ, треперанието ся усилявало. Електросъкратителността на нервитѣ и мускулитѣ безъ измѣнения; мускулитѣ въ добро състояние, болния ся оплаквалъ отъ болки въ разни мѣста. Прѣз всичкото време когато болния ся намиралъ въ болницата (6 мѣсѣца) не е станало никакво измѣнение въ треперанието и чувствителността, въ мускулитѣ на бедрата и свиркитѣ доста силно били ослабнали.

Случай 4-й. Въ болницата постъпилъ редовой М. съвсѣмъ глухонѣмъ. Скоро слѣдъ постъпването си въ полка М. е билъ командированъ въ единъ градъ, гдѣто е лежалъ 2—3 недѣли въ болницата отъ нѣкаква си болѣсть. Прѣзъ пролѣтѣта ненадѣйно ся изгубилъ изъ полка и подиръ 3—4 дни билъ намѣренъ въ едно отъ близнитѣ села и при туй станалъ глухонѣмъ. На службата си той билъ приложенъ, въ не билъ веселъ и твърдѣ малко говорѣлъ. Въ болницата билъ констатиранъ като съвършено глухонѣмъ, само мучи. Кожна аналгезия нѣма. Дразненне гърлото и носа дава рефлексъ; сухожилнитѣ рефлексъ нормални. Ненадѣйно безъ знаенето на болния, е билъ приложенъ на кожата индуктивенъ токъ, въ болния никакъ не извикалъ. 1¹/₂ мѣсець слѣдъ постъпването въ болницата болния билъ отъ ново подробно изследванъ и е била констатирана hemianaesthesia на лѣвата страна; емианестезията е не само по

кожата, нѣ и по слизеститѣ ципици; не осѣщаль никакви болки по всичката лѣва половина на тѣлото отъ прилаганне силенъ индуктивенъ токъ отъ текущо приготвенъ апаратъ; даже раздражуваннето съ токъ лѣвата ноздря, лѣвата половина на языка и хрущели на лѣвото ухо не предизвиквали никакви болки; болиня като че не осѣщаль даже допиранието. Наедно съ емпанестезията ся забѣлѣжило и ослабване на лѣвитѣ краишници. Малка асиметрия въ лицето: бръчката между носа и джунитѣ на лѣвата страна малко била изгладена; лѣвата половина на челото при намръцване прави по-малко бръчки.

Случай 5-й. Новобранецъ постѣпилъ въ болницата на испитанне; болѣстѣта ся наченала слѣдъ единъ пожаръ, когато билъ още на 10 години — твърдѣ скоро ся развило свиванне на краката, което не му давало да ходи; подиръ двѣ години наченалъ да ходи, нѣ краката му били слаби. Слѣдъ постѣпване на служба, болѣстѣта отъ ново пакъ напреднала. *Status praesens*. Зрѣнието на дѣсното око 20_{40} , а на лѣвого 10_{40} ; *dyslopia monocularis* и въ двѣтъ очи; вкусътъ ослабилъ: шекерената вода била като проста вода, хинина малко горчялъ; дразненне гърлото и лѣвата страна на носътъ не даватъ никакви рефлексн. на дѣсната страна слабо; допирание съ космена четчица, осѣща на дѣсната половина на лицето, на дѣсната половина на снагата и дѣсната рѣка; нѣ на екстензораната страна на дѣсната рѣка между китката и лаката не осѣща; на дѣсния кракъ осѣща допиранието на четчицата сама на вжтрѣшната страна на бедрото; на лѣвата страна допиранието ся осѣща само въ областта на пояса и вжтрѣшната повърхность на бедрото. Изслѣдване съ индуктивенъ токъ е показало аналгезия на външната страна на дѣсната рѣка между китката и лаката, на цѣлата лѣва рѣка, лѣвата половина на снагата и на двата крака, съ исклучение вжтрѣшната повърхность на бедрата. Осизаннето въ рѣцѣтъ и мускулното чувство на рѣцѣтъ и краката не измѣнено. Сухожиленъ рефлексъ въ колѣнитѣ не ся получавалъ. Движенията на дѣсната рѣка сѣ свободни; едва си мърда китката и едва огъва

лакътя на лъвата ръка. Рамото си не може да дига. Двата крака въ състояние на hyperextensionis. Активнитъ движения въ стъпалата слаби; пасивнитъ свободни, нъ подиръ нъколко сгъвания слъдвало напъгане на мускулитъ на предната и въпъкашна страна на tibia. Активнитъ движения въ колънитъ не съществували съвсѣмъ, а пасивното сгъване на свиркитъ било твърдъ мжчно; сгъването имъ до правъ жгълъ е било възможно, съ голъма сила. Активнитъ и пасивни движения въ тазо-бедреннитъ стави лежешкомъ били твърдъ мжчни; пасивна ратация на бедрото наедно съ свирката на вътръ и на вънъ почти невъзможна. Мускула quadriceps femoris твърдъ напъръгнатъ и коравъ; сухожилията на заднитъ мускули на бедрото твърдъ натепнати. Болния можалъ да стои, нъ снагата му си навеждала напъръдъ. Ходеннето било твърдъ ограничено и своеобразно: краката не си огъвали, стъпалата не си дигали отъ земата съвсѣмъ, а за да може да престъпи болния отъ веднажъ си дигалъ цълата сила и съ това наедно си дигалъ краката. Въ време на сънъ сгъването ослабвало, а въ дъснния кракъ нощемъ даже съвсѣмъ се изгубвало. Болния билъ еднажъ нинотизиранъ, нъ въ това време контрактуритъ не си изгубили. Нъколко тура съ еластически бинтъ на свирката, ттъ също и фарадизация на мускулитъ на свирката предизвиквали контрактури, най-много въ лъвата свирка. Инжекция отъ морфий (0,01) въ бедрото ослабвала контрактурата. Електровъзбудителността на нервитъ и мускулитъ безъ особенни уклонения. Свиркитъ постоянно студени, цианотични и до нтъдъ ослабвали. Болния постоянно се оплаквалъ на болки въ различни части на тълото: настроеннето на духа му винаги угнетено; силни запори. безъ драстически средства по 5—6 дни не може да ходи. Къдъ края на пребиваннето му въ болницата станали слъдующитъ измънения. Движенията на лъвата ръка достигнали до онази степенъ както и на дъсната, наченалъ постепенно да ходи по цълото отдълнение на болницата; разстройството на чувствителността си останала безъ измънение.

Като допълнение къмъ тѣзи случаи нека приведемъ и два случая отъ французската литература. Тѣзи случаи сж отъ практиката на Debove и Catrin. Болнитѣ не сж били войници. Тѣзи случаи ся отнасятъ къмъ истеротравматизма.

1. Младъ човѣкъ съвършено здравъ и отъ съвършено здраво семейство, въ време на пожаръ пада отъ 3 метра височина, патъртва си дѣсното рамо, слѣдъ което движението на рѣжката става мѣчно. Това затруднение въ движението на дѣсната рѣка ся усилюва все повече и повече и преминава и на дѣсния кракъ. Освѣтъ това гълтанието ся затруднява. При изслѣдванието ся намира на кожата емпанестезия, която е по-силна на рѣката и по-слаба на шията и кракътъ.

2. Младъ 23 годишенъ човѣкъ. Както и въ горния случай отсъствува невропатическа наследственностъ и лични невропатически антицеденти. Болния пада отъ стълбата съ главата надолу отъ 6 метра височина; болния изгубва съзнанието си и ся свѣстива слѣдъ два часа. Довеждатъ го въ болницата, гдѣто намиратъ у него емпанестезия на дѣсната страна. Едний мѣсяць слѣдъ това ся появява редъ конвулсивни припадѣци. На дѣсната страна непълна двигателна hemiplegia. Всичката дѣсна теменна (паристална) областъ въ състояние на пнерестезия; допиранието до нея предизвиква силни болки, а притисканието произвежда истерически припадѣкъ (Медицинское Обозрѣние 1887 г. № 24).

Авторитѣ сж на мнѣние, че въ двата тѣзи случаи травматический инсултъ е предизвикалъ истерията. Авторитѣ така сжщо обръщатъ внимание връзъ свързката между мѣстото на травмата и мѣстото на прѣвнитѣ явления на болѣстята. Въ първия случай болния е падналъ връзъ рамето си и парализицескитѣ явления ся начеватъ отъ тамъ и въ всичкото време тамъ тѣ си оставатъ най-силни; въ втория случай травмата е на черепа и предизвиква дълбока истерия — явления отъ страната на мозъкътъ и конвулсивни припадѣци.

Д-ръ С.

Изъ медицинската преса.

По етиологията и произхождението на острия *osteomyelitis*. На основание на 32 случая отъ *osteomyelitis* наблюдавани въ течение на последните 3 години Kraske напечатва въ «Arch. f. klinis. Chir. своите слѣдующи заключения: 1) *staphylococcus pyogenus aureus* може самъ по себе си да предизвика у хората остъръ *osteomyelitis*; 2) въ пѣтъстно число на случаи наредъ съ тѣзи бактерии и други микроорганизми играятъ роля. Подобни смѣсени инфекции се отличаватъ съ тѣхното тежко течение, и за това изнамѣрването на различни видове на микроорганизми едновременно е твърдъ важно за прогноза; 3) твърдъ е възможно щото при по-нататъшни изслѣдвания да се окаже че всѣкий единъ отъ тѣхните микроорганизми е способенъ самъ по себе си да предизвика у хората остъръ *osteomyelitis*. Тѣзи микроорганизми могатъ да влизатъ презъ кожата, презъ дихателните органи, може и презъ органите на пищеварението. *Osteomyelitis* може отъ една страна да послѣдва нѣкоя друга болѣсть, напр. нѣкой гноенъ процесъ въ кожата, който въ времето на появяването на *osteomyelitis* може би съвършено да е пропадналъ, отъ друга страна съществуващите често заедно съ *osteomyelitis* гнойни мѣстни разболевания могатъ да се гледатъ като изражения на едната и съща гнойна инфекция. Но защо именно младите кокали сѣ расположены къмъ острия *osteomyelitis*, това до сега не е разяснено. Това расположение въобще изчезва съ възрастта, но то обича да се повтори по-диръ прекарването на болѣстта. Тѣй също и инфекционните болѣсти, както: тифъ, скарлатина, лещенка и шарката често се слѣдватъ отъ *osteomyelitis*. Рецидивите на *osteomyelitis* иматъ склонность къмъ опасно течение.

Д-ръ А. Г.

Mosetig-Moorlof рекомендува въ «Wiener Med. Presse» за лѣкуването на обширни и тежки изгорявания употребяването на подоформа не въ форма на прахъ, а въ форма на подоформенна марля. Като се очисти изгорѣлото мѣсто съ памукъ, намокренъ въ $\frac{1}{4}\%$ растворъ на готварска солъ, да се покрие съ подоформенна марля, на нея отгорѣ да се тури едно също толкова голѣмо парче кинга, която не пропуска жидкостъ, а слѣдъ това всичко единъ де-

белъ слой памукъ. Само послѣдния трѣбва да се мѣнява, ако отдѣленieto излѣзе на вѣнъ, а марлята може да стои 1—2 недѣли, ако появяването на треска не покаже че отдѣленieto се за дързва. При изгоряването на лицето, близо до естественитѣ отворстия превързката трѣбва да се прави съ 5 процент. подоформенъ вазелинъ. Всичко автора е ималъ да цѣри въ послѣднитѣ 5 години 48 случаи на тежки изгорявания, помежду които 7 умрѣха отъ много обширно изгоряване. Но и въ тѣзи послѣдни случаи подоформа намаляваше болкитѣ.

Д-ръ А. Г.

Drumline, опити за анестетическото му дѣйствие. Спорѣхъ Reid, друминъ, алкалоидъ на *Euphorbia drummondii* Boiss., растуща въ Австралия, е вѣрно дѣйствующе мѣстно анестезирующе средство, което и при употреблението на голѣма повърхность не предизвиква общи явления и расширяването на пупилитѣ (зрачкитѣ) както кокаинъ. Другъ американецъ, Ogston, въ същия «*Boston. med. J.*» както и първия, не дава таково значение на анестезирующето дѣйствие на друмина и не го даже сравнява съ кокаина. Той обаче казва, че може би препаратъ съ който се е ползувалъ той да се развалилъ по пати отъ Австралия.

Д-ръ А. Г.

ОТЪ РЕДАКЦИЯТА.

Редакцията на «Мед. Списание» поканва онези отъ г.г. абонатитѣ, които не сѣхъ внесли абонамента за миналата година, да побързатъ да го внесатъ по-скоро; година време ги е чакала, не е ли достатъчно?!